

ASIA

Kuusi- ja Hankajärven vedenpinnan nostaminen, Keuruu

HAKIJA

Pihlajaveden osakaskunta

HAKEMUS

Pihlajaveden osakaskunta on 15.6.2010 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoon toimittamassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt lupaa Reinikankosken pohjapadon rakentamiseen, Kuusi- ja Hankajärven keskivedenpinnan nostamiseen tasolle N60 +127,78 sekä Kuusi- ja Hankajärven vedenkorkeuden ja menovirtaaman säännöstelyyn töiden kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi osakaskunta on hakenut pysyvää käyttöoikeutta veden alle jääviin alueisiin ja pohjapatorakenteen alle jääviin alueisiin sekä kulkuoikeutta Järvelä nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-2-75) kautta pohjapadon rakentamista, huoltoa ja mahdollista korjausta varten.

HANKEALUE

Sijainti ja yleiskuvaus

Kuusi- ja Hankajärvi sijaitsevat noin 30 km Keuruun kaupunkikeskuksen länsipuolella Kokemäenjoen vesistön Pihlajaveden reitillä. Valuma-alueen pinta-ala Hankajärven luusuassa on 503 km² ja järvivvyys 10 %.

Kuusijärven pinta-ala on 3,2 km² ja rantaviivan pituus noin 21 km. Hankajärven pinta-ala on 1,9 km² ja rantaviivan pituus noin 10 km. Kuusijärveen laskee pohjoisesta Pihlajavedestä lähtevät Pihlaiskosket. Hankajärven vedet laskevat Reinikankosken kautta Jyrkeejärveen ja siitä edelleen Uurasjärven kautta Tarjanteeseen.

Pihlajaveden reitin kosket on perattu 1850 – 1950 harjoitetun uiton yhteydessä, mutta muuten reitti on nykyisin rakentamaton ja varsin luonnonmukainen. Kosket on kunnostamalla palautettu luonnonmukaiseen tilaan. Pihlajaveden reitti, myös Kuusijärven ja Hankajärven alue, kuuluu Natura 2000-ohjelman alueisiin. Hankajärvi ja osittain myös Kuusijärvi kuuluvat rantojen suojeluohjelmaan. Järvien valuma-alue kuuluu suojelutuihin valuma-alueisiin (Project Aqua). Kuusi- ja Hankajärven ranta-alueilla on joitakin yksityismaiden suojelualueita. Reinikankoski on suojeltu koskiensuojelulailla.

Tavoite	Hankkeen tavoitteena on turvata järvien suojelulliset arvot ja parantaa virkistyskäyttömahdollisuuksia.															
Alueen hydrologia	<p>Järvien vedenkorkeutta on seurattu vuodesta 1999 lähtien Hankajärvellä sijaitsevasta mittapisteestä. Kuusijärvelle on asennettu vuonna 2003 kesä alussa vedenkorkeuden mittalaitteisto. Vedenpinnan vaihteluväli vuosina 1999 – 2008 on ollut N60 +127,16 – 128,13. Arvioitu keskivedenkorkeus on 127,57.</p> <p>Kuusi- ja Hankajärven arvioidut luonnontilaiset menovirtaamat luusuasta Reinikankoskeen ovat:</p> <table> <tr> <td>HQ1/20</td> <td>35</td> <td>m³/s</td> </tr> <tr> <td>MHQ</td> <td>21</td> <td>m³/s</td> </tr> <tr> <td>MQ</td> <td>5,2</td> <td>m³/s</td> </tr> <tr> <td>MNQ</td> <td>1,1</td> <td>m³/s</td> </tr> <tr> <td>NQ</td> <td>0,25</td> <td>m³/s</td> </tr> </table>	HQ1/20	35	m ³ /s	MHQ	21	m ³ /s	MQ	5,2	m ³ /s	MNQ	1,1	m ³ /s	NQ	0,25	m ³ /s
HQ1/20	35	m ³ /s														
MHQ	21	m ³ /s														
MQ	5,2	m ³ /s														
MNQ	1,1	m ³ /s														
NQ	0,25	m ³ /s														
Veden laatu	Järvien veden laatu on ruskeaa humusvettä soisesta ja metsäisestä valuma-alueesta johtuen. Vesi on myös lievästi hapanta. Hankajärven veden laadusta on huomattavasti enemmän seurantatuloksia kuin Kuusijärven. Alhainen hapen kyllästysaste syvänteissä kevättalvella on merkki rehevöitymisestä. Kokonaisfosforin pitoisuudet osoittavat lievää rehevöitymistä, vaikka Hankajärvi kuuluukin virkistyskäyttö- ja yleisen käyttökelpoisuusluokituksen mukaan luokkaan hyvä. Ajoittainen alhainen happipitoisuus heikentää käyttökelpoisuusluokitusta.															
Kasvillisuus	Järvillä on runsaasti vesikasvillisuutta, jota on myös niitetty. Kasvillisuusselvitystä ei ole tehty. Levien ja vesikasvien suuri määrä vedenkorkeuden ollessa matalalla haittaa järven hyötykäyttöä.															
Linnusto	Alueella pesii runsaasti lintuja. Natura 2000-alueen sisältödokumentin mukaan alueella esiintyy lintudirektiivin liitteen 1 linnuista kalatiira ja kuikka. Muista lajeista mainitaan selkälokki.															
Kalasto	Kuusi- ja Hankajärvessä esiintyy luonnostaan tai istutettuna seuraavat kalalajit: hauki, ahven, kuha, kiiski, made, särki, lahna, säyne, siika, taimen, kirjolohi, salakka, kivisimppu, harjus ja mahdollisesti järvinahkiainen. Osa lajeista on koskilajeja ja niitä esiintyy järvissä vain satunnaisesti. Koskialueilla esiintyy myös rapuja.															
Eläimistö	Natura 2000-alueen sisältödokumentin mukaan alueella esiintyy luontodirektiivin liitteen II lajeista saukko. Reinikankosken alueella on tavattu majava.															
Vesistön käyttö	Kuusi- ja Hankajärvellä ei ole ammattikalastajia eikä kalastuksesta sivutuloja saavia henkilöitä. Virkistys- ja kotitarvekalastus on yleistä. Ravustus on kiellettyä.															

Kuusijärven rannalla on 33 ja Hankajärven rannalla 23 kesämökkiä ja vakituista asuntoa. Yleisiä virkistyskäytön muotoja ovat kalastus, uinti ja veneily. Uittosääntö on kumottu. Reinikankosken alaosassa on ollut toimivia vesimylly viimeksi 1950-luvulla. Hankajärven ranta-alueeseen rajoittuu kaksi pohjavesialuetta.

Alueen uittosääntö on kumottu 1998. Reinikankoskessa sijainneiden myllyjen käyttö on loppunut 1952.

POHJAPADON RAKENNE

Pohjapato, jonka avulla vesipintaa nostetaan, on suunniteltu rakennettavaksi Hankajärven luusuaan Reinikankosken niskalle. Pohjapato on kivi-rakenteinen ja se varustetaan tarvittaessa tiivisteseinällä. Pohjapato maisemoidaan. Kalan kulkua varten pohjapatoon tehdään 20 cm syvä ura, jossa virtausnopeutta hidastetaan kiveyksellä niin, että kalan kulku on mahdollista mahdollisimman suuren osan ajasta. Pohjapato rakennetaan syksyllä valmiiksi ennen pakkaskautta kahdessa vaiheessa, jotta tarvittava ohijuoksutus voidaan järjestää. Työ voidaan tehdä myös talvel-la.

HANKKEEN VAIKUTUKSET

Vaikutukset veden laatuun

Pohjapadon rakentamisen aikana saattaa esiintyä tilapäistä veden sa-mentumista.

Vaikutukset vedenkorkeuksiin ja virtaamiin

Alimmat vedenkorkeudet nousevat 0,45 m, keskivesi 0,21 m ja tulvakor-keus 0,05 m. Vedenkorkeuksien muutokset on kuvattu seuraavassa tau-lukossa:

	suunniteltu	nykyinen	erotus
HW1/20	128,38	128,33	+0,05
MHW	128,17	128,12	+0,05
MW	127,78	127,57	+0,21
MNW	127,67	127,22	+0,45
NW	127,61	127,16	+0,45

Järvien menovirtaama kasvaa hieman tulvan nousuvaiheessa. Virtaaman lisäys on niin vähäinen, ettei siitä ennalta arvioiden aiheudu haittaa tai vahinkoa alajuoksulla

Vesialueeksi muuttuva maa-alue

Pysyvästi veden alle jää lähes 5,9 ha. Veden alle jäävästä pinta-alasta hakija omistaa noin 1,3 ha.

Pohjapadon tarvitsema maa-alue

Pohjapatoalueesta on esitetty maksettavaksi 1,5-kertainen korvaus sille osalle, joka ei ole hakijan omistuksessa. Esitetty korvaussumma on 1950,30 €. Pohjapatorakenteiden alle jää 4457 m². Tästä pinta-alasta hakija omistaa 2655 m²

Edelleen haetaan kulkuoikeutta Järvelä nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-2-75) kautta pohjapadon rakentamista, huoltoa ja mahdollista korjausta varten.

Hakijan 26.5.2011 saapuneessa selityksessä on muutettu pohjapadon sijoitusta niin, että se rakennetaan kokonaisuudessaan vesialueelle. Samalla kulkuyhteys padolle on siirretty eri paikkaan samalla tilalla, koska rauhoituspäätös ei mahdollista tien rakentamista kulkua varten alun perin suunniteltuun paikkaan. Loppuosa työmaatiestä rakennetaan hakijan omistaman vesialueen rantaan.

Vaikutukset ranta-alueiden vettymiseen

Veden alla jäävästä alueesta ja vettymisvahingosta maksetaan korvausta 6 tilalle, jotka eivät ole tehneet sopimusta hankkeen toteuttamisesta.

Vaikutukset virkistyskäyttöön, suojeluarvoihin ja järven ekosysteemiin

Hakijan mielestä Kuusi- ja Hankajärven vedenpinnan nosto on yleisen tarpeen vaatima. Järvien virkistyskäyttö alueella on merkittävää. Järvien rannalla tai tuntumassa on noin 60 kesämökkiä tai vakituista asuntoa. Järveä käyttävät myös useat lähiseudun asukkaat.

Veden pinnan nostolla saadaan hillittyä järven rehevöitymistä ja umpeenkasvua. Veneellä liikkuminen ja uiminen helpottuvat. Hankkeella on myönteisiä vaikutuksia kalatalouteen, jotka ilmenevät erityisesti talviaikaisen happitilanteen parantumisen kautta.

Alue kuuluu 615 hehtaarin laajuiseen Pihlajaveden reitin Natura 2000-alueeseen. Keski-Suomen ELY-keskuksen tekemä Natura-arvioinnin

tarveharkinta luonnonsuojelulain 65 § mukaisesti on hakemuksen liitteenä. Tarveharkinnassa on todettu, että hanke ei heikennä merkittävästi Natura-alueen luontoarvoja, joten tarkempi arviointi on katsottu tarpeettomaksi. Hanke saattaa jopa muuttaa suojelun perusteena olevaa valta-luontotyyppiä Humuspitoiset järvet ja lammet edustavammaksi, koska virtaama- ja vedenkorkeusvaihtelut muuttuvat lähemmäksi luonnontilais-ta. Hankajärvi ja osittain myös Kuusijärvi kuuluvat rantojensuojeluohjelmaan.

Hankkeen hyödyt

Hankkeen hyötynä on virkistyskäyttömahdollisuuksien parantuminen ja Natura 2000-alueen luonnonarvojen turvaaminen. Rahallinen hyöty on arvioitu 56 rannan tuntumassa sijaitsevan loma-asunnon ja vakituisen asunnon virkistyskäyttömahdollisuuksien ja maiseman parantumisen perusteella olevan 140 000 €. Hankkeella on myös myönteisiä vaikutuksia kalastoon ja linnustoon.

Oikeudelliset edellytykset

Hanke on yleisen tarpeen vaatima, koska hankkeella turvataan Natura 2000-alueen luontoarvojen säilyminen. Järvien rannalla on lisäksi runsaasti loma-asuntoja ja vakituisia asuntoja. Järveä käyttävät myös useat lähialueen asukkaat, joilla ei ole omaa rantaa. Hankajärvellä on yleinen uimaranta.

Hankkeesta ei aiheudu ilman kohtuuttomia kustannuksia vältettävissä olevaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä maa-alueiden ja vesialueen omistajalle eikä vesistön eri käyttömuodoille. Hanke ei vaaranna yleistä terveydentilaa, aiheuta huomattavia ja laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia ympäristön luonnonsuhteissa taikka suuresti huononna paikkakunnan asutus- ja elinkeino-oloja eikä muutenkaan sanottavasti loukkaa yleistä tai yksityistä etua. Hanke on tarpeen vesialueen järkevää hyväksikäyttöä varten, eikä siitä ennalta arvioiden aiheudu kenellekään sellaista korvattavaa vahinkoa, haittaa tai edunmenetystä, josta ei olisi sovittu tai esitetty korvaus maksettavaksi.

Velvoitteet ja seuranta

Vedenkorkeuden seuranta jatketaan nykyisistä havaintopaikoista. As-teikkoja luetaan sula-aikana kerran viikossa ja talvella kaksi kertaa kuu-kaudessa, kunnes voidaan todeta keskivedenkorkeuden olevan suunnitellun mukainen.

Kalastolle ja kalataloudella hankkeesta on vain hyötyä. Koska pohjapato on luonnonmukainen, se ei estä tai vaikeuta kalankulkua.

Hankkeen vaikutuksia työn aikana ja sen jälkeen on seurattava Keski-Suomen ELY-keskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti.

SUOSTUMUKSET

70 tilaa on tehnyt sopimuksen hankkeen toteuttamisesta. Sopimusta tehdessään tilan omistajat ovat katsoneet hyötyjen olevan haittoja suuremmat ja hyväksyneet, että korvausta ei makseta.

Sopimuksen hankkeen toteuttamisesta ovat tehneet seuraavat tilat:

249-407-1-52	SINIKARI
249-407-1-75	KESÄRANTA
249-407-1-76	SAVIRANTA
249-407-28-54	KUUSJÄRVI
249-407-28-34	PENTINKULMA
249-407-28-42	AHONLAITA
249-407-28-58	ALA-KUUSIMÄKI
249-407-28-5	JÄRVENPÄÄ
249-407-28-4	JÄRVENPÄÄ
249-407-5-27	JÄRVENNIEMI
249-407-5-45	JÄRVENRANTA
249-407-5-137	LAPINAHO
249-407-5-29	LEPPÄAHO
249-407-5-127	HIEKKAKALLIO
249-407-5-129	ÄMMÄNLÄHDE
249-407-5-128	MÄNTYMÄKI
249-407-5-130	PAJAMÄKI
249-407-5-131	SAVILAHTI
249-407-5-132	RISTELINRANTA
249-407-5-114	KESÄNIEMI
249-407-5-113	MÄNTYNIEMI
249-407-5-58	VAINIO
249-407-5-134	TYNNYRISAARI
249-407-5-83	KURVINEN
249-407-5-56	NULKINNIEMI
249-407-5-136	HANKALAHTI
249-407-5-76	HANKARANTA
249-407-31-47	ISO-KIVIRANTA
249-407-31-48	KARHUVAARA
249-407-31-49	TIKANKOLO
249-407-2-61	VIERTOLA
249-407-878-18	YHTEINEN MAA-ALUE
249-407-2-53	PELLONPÄÄ
249-407-2-52	LAPINHOVI
249-407-5-77	HIETALA
249-407-5-3	PELTOLAHTI
249-407-5-74	LEHTOKORPI
249-407-5-146	HANKALAHTI
249-407-5-78	VASTAHANKA
249-407-5-86	KALAHANKA
249-407-5-87	HANKALAPPI

249-407-5-97	HAKARANTA
249-407-5-124	LAPPI
249-407-5-93	KANNAKSENPELTO
249-407-5-109	KANNAKSENNIEMI
249-407-5-91	KANNAKSENSAARI
249-407-5-145	KOPPERI
249-407-5-135	RIMMINLAHTI
249-407-5-120	VÄLIMAA
249-407-5-133	RISTELINMAA
249-407-5-108	SAMMALISTO
249-407-5-107	RANTONIEMI
249-407-5-89	RANTAPELTO
249-407-5-90	YLÄ-SAMMALISTO
249-407-5-106	LIKOLA
249-407-31-29	LAMMINMETSÄ
249-407-31-27	KALLIORANTA
249-407-31-28	KIVITASKU
249-407-31-25	LAMMINKANGAS 2
249-407-31-26	JUNKKARI
249-407-31-23	PIILOPRTTI
249-407-31-42	KOKINMÄKI
249-407-31-51	METSÄKOKKI
249-407-31-43	KUUSILAHTI
249-407-31-50	KUUSIRANTA
249-407-31-44	KIVIKUMPU
249-407-31-45	MÖRKÖPERÄ
249-407-31-15	KOSKENNIEMI
249-407-5-4	KUUSKOSKI
249-407-1-4	VÄÄRÄKOSKI

HANKKEESTA AIHEUTUVAT KUSTANNUKSET

Hankkeen haitat

Hakemuksen liitteenä 16 ja 17 on korvaustaulukko ja kartta, jotka koskevat niitä tiloja, joiden kanssa hankkeen toteuttamisesta ei ole tehty sopimusta. Yhteensä 6 tilaa ei ole tehnyt hankkeen toteuttamisesta sopimusta ja näille maksetaan korvausta vettymisvahingosta yhteensä 4361 €. Veden alle jäävästä alueesta ei pinta-alojen vähäisyyden takia ole esitetty maksettavaksi korvausta.

70 tilaa on tehnyt sopimuksen hankkeen toteuttamisesta. Sopimusta tehdessään tilan omistajat ovat katsoneet hyötyjen olevan haittoja suuremmat ja hyväksyneet, että korvausta ei makseta.

Padon rakentamiskustannukset

Padon rakentamiskustannukset ovat 40 961 € (alv 22 %), josta korvausten osuus on 4361 €.

HANKKEEN HYÖDYT

Hankkeen rahassa arvioidut hyödyt ovat 140 000 €. Rahassa arvioitu hyöty muodostuu asunto- ja loma-asuntotonttien arvon noususta. Hankkeesta hyötyvät myös lähialueen vakituiset asukkaat ja muut järven vaikutuspiirissä asuvat. Veneily-, kalastus- ja uintimahdollisuudet paranevat. Alueen vetovoimaisuus ja viihtyisyys paranevat. Myös linnuston ja kalaston katsotaan hyötyvän.

Hakija katsoo, että hanke on yleisen tarpeen vaatima. Yleistä tarvetta perustellaan runsaalla loma-asuntomäärällä ja merkittävällä virkistyskäyttöhyödyllä. Lisäksi hankkeella turvataan Natura 2000-alueen luontoarvoja ja saatetaan jopa parantaa valtuontotyyppin Humuspitoiset järvet ja lammet edustavuutta vedenkorkeuksien vaihtelun muuttuessa luonnontilaisemmaksi.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on vesilain 16 luvun 6, 7 ja 8 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa ja Keuruun kaupungissa varannut tilaisuuden muistutusten ja vaatimusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 16.3.2011. Kuulutus on erikseen lähetetty tiedoksi asiakirjoista ilmeneville viranomaisille ja asianosaisille.

MUISTUTUKSET JA VAATIMUKSET

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat –vastuualue on aluehallintovirastolle toimittamassaan lausunnossaan todennut, että ELY-keskus ei vastusta luvan myöntämistä ja että ELY-keskuksen kannanotot on huomioitu hankkeen suunnittelussa. ELY-keskus, Keuruun kaupunki ja Pihlajaveden osakunta toteuttavat hankkeen yhteistyössä. Hankkeen hyödyt ovat huomattavasti suuremman kuin mahdolliset haitat. Hanke ei heikennä merkittävästi Natura 2000 –alueen luontoarvoja. Hankkeella ei ole olennaista merkitystä saukon, joka on luontodirektiivin laji, elinoloihin. Kunnostushanke ei ole ristiriidassa rantojensuojeluohjelman tavoitteiden kanssa. Rantojensuojelu on toteutettu rantayleiskaavan, yksityisten alueiden rauhoittamisen ja maanhankinnan kautta.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kalatalousviranomaisena katsoo, että hanke voidaan toteuttaa suunnitelman mukaisesti. Pohjapadon rakentaminen tulee kuitenkin tehdä ajankohtana, jolloin toimenpiteestä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa kalastolle ja kalastukselle.

Keuruun kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on todennut, että sillä ei ole huomautettavaa hakemuksesta.

AA:n ym. (Savimaa-nimisen tila kiinteistötunnus 249-407-2-65) osakkaat ovat vaatineet ensisijaisesti, että hankkeesta luovutaan kokonaan, koska ei ole selvitetty, saavutetaanko esitetyillä toimenpiteillä asetetut tavoitteet. Ei ole myöskään selvitetty toimenpiteiden todellisia vaikutuksia eri tahoille. Jos todetaan, että tavoitteet saavutetaan, Asunmaat vaativat toissijaisesti, että pato rakennetaan Hankasalmeen Kuusijärven ja Hankajärven välille. Koko Hankajärvi on rantojensuojeluohjelmassa ja vain pieni osa Kuusijärveä. Hankkeessa ei ole selvitetty tarpeeksi laajasti, mitä vaikutuksia hankkeella on eri ohjelmien suojelutavoitteisiin. Ei ole myöskään selvitetty, miten vedenpinnan nosto vain pienellä osalla reittivesistöä voi parantaa veden laatua eikä sitä, miten veden laatua voidaan parantaa nostamatta vesipintaa. Hankkeessa ei ole selvitetty riittävästi vedenpinnan noston vaikutuksia eri osapuolille. Veden nousu pelloille ja metsiin lisää veden humus- ja ravinnepitoisuutta, eikä tue hankkeessa esitettyjä humuspitoisuuden ja levähaittojen poistamis- ja vähentämistavoitteita. ELY-keskuksen lausunnossa on todettu, että veden laatu ja vesitilavuus eivät olennaisesti muutu, joten veden laadun parantamista koskevaa tavoitetta ei saavuteta. Koska veden laatu on nykyiselläänkin hyvä, ei tarvetta parantamiseen ole. Hankkeella haetaan lisäarvoa mökkiläisille, lähinnä aloitteen tehneen Kuusijärven mökkiläisille.

BB Hyötylä-nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-2-64) omistajana on ensisijaisesti vaatinut, että hankkeesta luovutaan kokonaan, koska ei ole selvitty, saavutetaanko esitetyillä toimenpiteillä asetetut tavoitteet. Ei ole myöskään selvitetty toimenpiteiden todellisia vaikutuksia eri tahoille. Kaija Asunmaa vaatii toissijaisesti, että pato rakennetaan Kuusijärven ja Hankajärven välille. Hankkeesta hyötyjät ovat lähinnä kesämökkiläiset eivätkä paikalliset asukkaat. Vesipinnan nostaminen rikkoo räikeällä tavalla Natura- ja rantojensuojeluohjelman päämääriä. Puolet tilan pinta-alasta joutuu veden vaikutuksen alaiseksi ja kärsii vahinkoja ja kulku saunalle vaikeutuu. Myös uuden rantasaunan rakentamisoikeus käy hyödyttömäksi. Veden pinnan nostolla ei saavuteta suunniteltua veden laadun kohentumista. Pohjapato merkitsee arvokkaan Reinikan kosken kuivumista. ELY-keskuksen lausunnossa todetaan, että hanke ei heikennä merkittävästi Natura-alueen luontoarvoja, mistä on pääteltävissä, että heikentää kuitenkin. Yksistään Hyötylän ja Savimaan tiloille aiheutuva vahinko on suurempi kuin hankkeen rahassa arvioidut hyödyt. Kulku muistuttajan kotiin vaikeutuu ja muistuttaja vaatii Tervalammen uuden sillan rakentamista penkereineen. Kaija Asunmaan perhe on vastustanut hanketta koko ajan.

CC ym. Järvelä-nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-2-75) ja Reinikka-nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-2-85) omistajina sekä Tuomipuro-nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-2-23) omistajina vastustavat yhteisessä kannanotossaan jyrkästi pohjapadon

rakentamista Reinikankosken niskalle. Järvelä- ja Reinikka-nimisten tilojen ranta-alueita on suojeltu Keski-Suomen ympäristökeskuksen päätöksellä. Päätöksen mukaan alueille on kielletty rakennusten, rakennelmien, laitteiden ja teiden rakentaminen, minkä perusteella muistuttajat eivät hyväksy hakemuksen mukaista rakennelmaa. Tiuraniemen puoleisella alueella on myös metsänhakkua kielletty. Hankkeessa ei ole huomioitu padon alapuolella sijaitsevaa matalaa, pientä ja rannoiltaan rehevöitynyttä Luomus-järveä. Hankkeen vaikutukset Luomusjärven tilaan, järven rannan kesäasukkaille ja asunto- ja lomatonttien omistajille tulisi ehdottomasti huomioida.

DD Myllykangas-nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-2-51) omistajina vastustavat hanketta ja kokevat hankkeen aiheuttamat tilaansa kohdistuvat rasitteet kohtuuttomina. Pelto- ja metsäalaa menetetään vettymisvahinkojen takia. Korvaussumma vettymisvahingoista on mitätön. Haitat metsänkasvulle selviävät vasta tulevaisuudessa. On mahdollista, että puusto kuolee kokonaan vettymisalueilla. Vettymishaittan takia alueita ei voida myöskään hyödyntää samalla tavalla kuin nykyisin.

EE Peltomaa-nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-5-49) omistajana muistuttaa, että tilan kahden loma-asunnon rakennuspaikan hyödyntäminen vaikeutuu vedenpinnan noston takia, koska rakennusoikeudet sijaitsevat alavalla ja kosteahkolla alueella. Lappi vastustaa hanketta, jos rakennusoikeuksia ei siirretä kaavan muutoksen avulla lähemmäksi hänen omistamaa loma-asuntoa. Vettymisvahingosta ehdotettu korvaus on joka tapauksessa riittämätön. Veden pinnan nostaminen aiheuttaa muistuttajalle taloudellista vahinkoa, koska kostea alue laajenee.

SUUNNITELMAN MUUTOS

Antamansa selityksen yhteydessä Pihlajaveden osakaskunta on muuttanut hakemussuunnitelmaa.

Pohjapato rakennetaan vain vesialueelle ja ranta-alueelle sijoittuvat osat jätetään rakentamatta. Ranta-alueet ovat kovarantaisia ja vahvan kasvillisuuden sekä pajukon ja muun puuston peitossa. Rannoilla ei ole havaittavissa syöpymistä, vaikka korkean veden aikaan vesi virtaa nykyisinkin ranta-alueen kautta. Vain vesialueelle sijoittuvalla rakenteella vältetään ristiriidat patopaikan molemmilla rannoilla olevan suojelualan kanssa. Suunnitelman liitteenä 10.1 oleva pohjapadon suunnitelma kartta on edelleen ajan tasalla muuten, mutta maa-alueelle ulottuvat pohjapadon päät jätetään rakentamatta.

Pohjapadon rakentamisessa ja mahdollisessa kunnossapidossa tarvittavaa työmaatietä muutetaan siten, ettei se kulje suojelualan kautta. Työmaatie kulkee suunnitelman liitteenä 10.3 olevan kartan mukaisesti yleiseltä tieltä rantaan ja jatkuu siitä vesialueen puolella rantaa pitkin pa-

topaikalle. Vesialue työmaatien kohdalla on matala ja kovapohjainen. Uusi työmaatiekartta toimitettiin liitteenä 1.

HAKIJAN SELITYS

Hakija on aluehallintovirastoon toimittamassaan selityksessä vastannut yksityisten muistuttajien vaatimuksiin ja mielipiteisiin seuraavasti:

AA ym. Savimaa-nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-2-65) osakkaat

Hakija viittaa Natura- ja rantojensuojeluohjelmaa koskevan muistutuksen osalta Keski-Suomen ELY-keskuksen lausuntoon (11.3.2011) ja suunnitelman liitteenä 6 olevaan Naturan luonnonsuojelulain 65 §:n mukaiseen tarvearviointiin.

Aloitteessa veden laadun parantaminen oli yhtenä tavoitteena. Veden pinnan nostolla ei ole merkittävää veden laatua parantavaa vaikutusta järven selkäalueilla. Matalilla lahtialueilla ja rannan läheisyydessä veden laadun voidaan olettaa paranevan vesitilavuuden lisääntyessä. Hankkeen päätavoitteeksi nousivat järven virkistyskäyttömahdollisuuksien sekä veneily-, kalastus- ja uintimahdollisuuksien parantaminen. Hankkeen tavoitteita ovat myös järven rehevöitymisen hillitseminen ja maisemallisen arvon parantaminen. Koko valuma-alueen vedenlaadun parantaminen vaatisi oman erillisen hankkeensa.

Vedenpinnan nostohankkeissa vakiintuneen suunnittelu- ja oikeuskäsittelyn mukaisesti hankkeen vaikutusalueen omistajilta pyritään saamaan suostumukset hankkeelle. Suostumuksen antaneet ranta-alueen omistajat pitävät hankkeen hyötyjä mahdollisia haittoja suurempina ja heidän osalta vahinkoarviot tehdään kevyemmällä menetelmällä. Ranta-alueen korkeusvaihtelut mitataan, jotta voidaan määrittää keskiveden nousun perusteella pysyvästi vedenpinnan alle jäävien maa-alueen pinta-alat tiloittain. Niiden rantatilojen osalta, jotka eivät ole antaneet hankkeelle suostumusta, vaikutukset arvioidaan tarkemmin. Ranta-alueen korkeusmittaukset tehdään tarkemmin ja laajemmalla alueella. Pelto- ja metsäalueille syntyvät vettymishaitat arvioidaan ja korvaussummat laskeetaan metsä- ja peltoalueiden nykyiseen arvoon perustuen. Tilan 249-407-2-65 ranta-alueella on vanha sauna, jonka kivijalan yläreuna on korkeudella $N_{60} +128.48$. Tilan ranta-alueella on myös uudempi sauna, jonka kivijalka on korkeudella $N_{60} +129.15$. Vanhempi sauna on rakennettu melko matalalle paikalle ja on nykyisinkin korkean tulvan aikana vaarassa kastua. Hankkeella ei ole merkittävää vaikutusta ko. rakenteiden toimivuuteen.

Järvien nykyinen vedenpinnankorkeuden vaihteluväli on 1.17 m. Hankkeen jälkeen vaihteluväli on 0.77 metriä. Hankkeen vaikutuksesta ei tule juurikaan uusia alueita, joissa vesi ei olisi aiemmin käynyt, lukuunottamatta teoreettinen 5 cm:n tulvavedenkorkeuden nousu. Yleensä eniten samentumista aiheutuu sellaisilta korkeusvyöhykkeiltä, joilla vedenpinta

on pitkäaikaisesti ja aallokko pääsee huuhtelemaan rantavyöhykettä. Tällaisia alueita ovat yleensä rantapenkat, joista samennusta aiheuttavaa maa-ainesta liukenee veteen. Mikäli vedenpinta on koko kesän alhaisella tasolla eli rantapenkan alareunassa, aallokko pääsee syövyttämään rantapenkkaa ja samentumista syntyy. Hankkeen vaikutuksesta järven pohjaa ja rantapenkkaa ei tule näkyviin samoin kuin aiemmin. Ali-vedenpinnan noston vaikutuksesta rantapenkka on vesittyneenä, eikä aallokko pääse muokkaamaan rantapenkkaa samoin kuin aiemmin. Maa-alueella tulvavesi viipty teoriassa hieman kauemmin kuin aiemmin, mutta sillä ei voida olettaa olevan merkittävää vaikutusta veden samentumiseen ja humuspitoisuuteen.

Pohjapadon sijoittamista Kuusi- ja Hankajärven väliseen salmeen on suunnittelun alkuvaiheessa mietitty. Kyseisessä paikassa pohjapato haittaisi veneiden kulkua järvien välillä. Hankajärvi jäisi kunnostuksen ulkopuolelle. Näillä perusteilla padon sijoittaminen järvien väliseen salmeen olisi suunniteltua paikkaa huomattavasti huonompi vaihtoehto.

BB Hyötylä-nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-2-64) omistaja

Tilan Hyötylä ranta-alueiden korkeudet on mitattu hankkeen suunnittelun yhteydessä. Mittausten perusteella tehdyt korvauslaskelmat ovat hakemussuunnitelman liitteenä 16 sekä vettyvien alueiden kartat liitteenä 17. Metsäaluetta jää kyseisen tilan alueella veden alle 0.0022 ha ja vettymistä tapahtuu 0.46 ha:n alueella. Vettymisen voimakkuus jakaantuu siten, että metsän suhteellinen arvo muuttuu 26% 0.39 ha:n alueella ja 11% 0.07 ha alueella. Muistutuksessa esitettyä vettymisvahinkoa voidaan pitää ylimitoitettuna. Korvauslaskelmat perustuvat toteutuneiden metsäkauppojen perusteella laskettuun metsän hintaan ja suhteellisen metsänarvon muuttumisen perusteella laskettuihin korvauksiin.

Kuusijärven ja Hankajärven hoitoyhdistykseltä saadun tiedon mukaan Kaija Asunmaa sekä Eila Asunmaa ovat antaneet kirjallisen suostumuksensa 12.3.2004 päivätyyn Kuusijärven - Hankajärven hoitoyhdistys ry:n suostumuskirjeeseen. Kyseisen kirjeen otsakkeena on: Puollan Kuusijärven - Hankajärven kunnostushanketta ja annan suostumukseni järvien vedenpinnan alimman vedenkorkeuden nostamiseen kunnostushankkeen tavoitteiden mukaisesti. Suunnitelman liitteeksi hankittuja suostumuksia kyseiset henkilöt eivät antaneet.

Tien pinnan korkeus Hankajärven ja Tervalammen välisen rummun kohdalla on $N_{60} +128.32$. Tien pinta rumpupaikan molemmilla puolilla on korkeammalla. Vedenkorkeuksista aiheutuva haitta rajoittuu huipputulvan aikaan. Nykyisen huipputulvan aikana tiellä rummun kohdalla on 1cm vettä. Pohjapadon rakentamisen jälkeen huipputulvan aikana kyseisellä kohdalla on 6 cm vettä. Hankkeen vaikutuksesta tulvakorkeudet nousevat teoreettiset 5 cm. Huipputulvan aikainen haitta on lyhytaikainen eikä suunnitelman mukainen tulvavedenkorkeuden nousu huononna

merkittävästi tien käyttöä. Rummusta purkautuvat vedenkorkeudet tulevat Tervalammen valuma-alueelta. Pienen Tervalammen valuma-alueen tulva on ennen Kuusi- ja Hankajärven tulvaa. Korkeimmat vedenkorkeudet rumpupaikalle muodostuvat Kuusi- ja Hankajärven tulvavedenkorkeuksien aikana. Tällöin Tervalammen tulva ei ole enää huipussaan, joten veden virtausnopeus paikalla on alhainen. Tämä vähentää huomattavasti veden mahdollisesti aiheuttamia vahinkoja tierakenteelle.

Valuma-alueen pinta-ala Reinikankoskella on 503 km² ja järvisyys 10%. Reinikankosken alivirtaama on noin 0,25 m³/s ja keskialivirtaama 1,1 m³/s. Reinikankosken alimmatkin virtaamat ovat melko korkeita harvinaisia alivirtaamatilanteita lukuunottamatta. Pohjapadolla ei ole merkittäviä vaikutuksia luonnontilaisiin alimpiin virtauksiin, joten muistuttajan mainitsemaa Reinikankosken kuivumista ei ole odotettavissa. Pohjapadossa olevalla alivirtausaukolla pyritään säilyttämään pieni virtaus mahdollisimman pitkään kuivana kautena.

Kunnostushanketta ei ole suunniteltu toteutettavaksi sen mukaan, onko kysymyksessä loma-asunto vai vakituinen asunto, vaan yhteisen vesistön kunnostustarpeen mukaan. Kartan mukaan voidaan kuitenkin todeta, että muiden kuin mökkiläisten eli ympärivuotisten asuinpaikkojen sekä metsä- ja peltomaiden osuus rantaviivan pituudesta on huomattavasti yli puolet koko rantaviivan pituudesta.

Asuinmaan omakotitalolta saunalle johtavan polun alin korkeus on N₆₀ +127.84. Polku on alhaisella paikalla, johon vesi nousee jo nykyisin alhaisenkin tulvan aikana. Hankkeessa tulvavedenkorkeuksiin tulevan 5 cm vaikutus polun käyttöön on vähäinen. Polun käyttöön ali- ja keskivedenkorkeuksien aikana ei tule muutoksia.

Hakija viittaa Natura- ja rantojensuojeluohjelmaa koskevan muistutuksen osalta Keski-Suomen ELY-keskuksen lausuntoon (11.3.2011) ja suunnitelman liitteenä 6 olevaan Naturan luonnonsuojelulain 65 §:n mukaiseen tarvearviointiin.

Pohjapadon sijoittamista Kuusi- ja Hankajärven väliseen salmeen on suunnittelun alkuvaiheessa mietitty. Kyseissä paikassa pohjapato haittaisi veneiden kulkua järvien välillä. Hankajärvi jäisi kunnostuksen ulkopuolelle. Näillä perusteilla padon sijoittaminen järvien väliseen salmeen olisi suunniteltua paikkaa huomattavasti huonompi vaihtoehto.

CC ym. Järvelä-nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-2-75) ja Reinikka-nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-2-85) omistajat sekä Tuomipuro-nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-2-23) omistajat

Pihlajaveden osakaskunta on muuttanut hakemussuunnitelmaa tämän selityksen alussa kuvatulla tavalla. Pohjapato rakennetaan vain vesialu-

eelle ja ranta-alueelle suunnitellut osat jätetään rakentamatta. Rannat alueella ovat kovarantaisia ja vahvan kasvillisuuden sekä pajukon ja muun puuston peitossa. Rannoilla ei ole havaittavissa syöpymistä, vaikka korkean veden aikaan vesi virtaa nykyisinkin ranta-alueen kautta. Vain vesialueelle sijoittuvalla rakenteella vältetään ristiriidat patopaikan molemmilla rannoilla olevan suojelualueen kanssa. Pohjapadon rakentamisessa ja mahdollisessa kunnossapidossa tarvittavaa työmaatietä muutetaan siten, ettei tie kulje suojelualueen kautta. Työmaatie kulkee vanhaa uraa pitkin yleiseltä tieltä rantaan ja jatkuu siitä vesialueella rantaan pitkin patopaikalle. Muutosten perusteella suojelupäätökseen liittyvä muistutus on hakijan käsityksen mukaan aiheeton.

Muistuksessa kerrotaan, että padon rakentamisessa ei ole lainkaan huomioitu Kuusi- ja Hankajärven alapuolelle sijaitsevaa Luomusjärveä. Järven kerrotaan olevan rannoiltaan rehevöityneen ja ranta-alueet ovat mukana rantojensuojeluohjelmassa. Muistuttajan mukaan järven tilanne pitäisi ehdottomasti huomioida padon rakentamisen luontoarvoja arvioitaessa. Myös järven tulevaisuus sekä asunto- ja loma-asuntotonttien arvon lasku padon rakentamisen jälkeen on muistuttajan mukaan vakava uhka.

Valuma-alueen pinta-ala Reinikankoskella on 503 km² ja järvisyys 10%. Reinikankosken alivirtaama on noin 0,25 m³/s ja keskialivirtaama 1,1 m³/s. Reinikankosken alimmatkin virtaamat ovat melko korkeita harvinaisia alivirtaamatilanteita lukuunottamatta. Pohjapadolla ei ole merkittäviä vaikutuksia luonnontilaisiin alimpiin virtauksiin, joten muistuttajan mainitsemissa haittoja Luomusjärvelle ei ole odotettavissa. Pohjapadossa olevalla alivirtausaukolla pyritään säilyttämään pieni virtaus mahdollisimman pitkään kuivana kautena. Vallitsevan käytännön mukaisesti kunnostuskohteen alapuolisten alueiden luontoarvoja ei selvitetä, mikäli haitallisia vaikutuksia ei ole odotettavissa. Arvaamattomiin vahinkoihin voi vahingon kärsijä hakea korvauksia myöhemminkin aluehallintoviranomaiselta.

DD ym. Myllykangas-nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-2-51) omistajat

Muistuttajan tilan ranta-alueiden korkeudet on mitattu hankkeen suunnitelun yhteydessä. Mittausten perusteella tehdyt korvauslaskelmat ovat hakemussuunnitelman liitteenä 16 sekä vettyvien alueiden kartat liitteenä 17. Tilan alueella keskiveden nousun vuoksi ei jää maata veden alle. Vettymistä tapahtuu peltoalueella 0,90 hehtaarin ja metsäalueella 0,07 hehtaarin alueella. Peltoalueen vettymisen voimakkuus jakaantuu siten, että pellon suhteellinen arvo muuttuu 26 % 0,65 hehtaarin alueella ja 15 % 0,25 hehtaarin alueella. Metsäalueen vettymisen voimakkuus jakaantuu siten, että metsän suhteellinen arvo muuttuu 26 % 0,04 hehtaarin alueella ja 11 % 0,03 hehtaarin alueella. Korvauslaskelmat perustuvat

yleisesti hyväksytyyn vettymisvahinkoarvioon ja siinä käytetyt hinnat toteutuneiden metsä- ja peltokauppojen perusteella laskettuun metsän hintaan sekä em. suhteellisen arvon muuttumisen perusteella laskettuihin korvauksiin. Arvaamattomiin vahinkoihin vahingon kärsijä voi hakea korvauksia myöhemminkin aluehallintoviranomaiselta.

EE Peltomaa-nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-5-49) omistaja

Alueelle mahdollisesti rakennettavat rakenteet on suunniteltava ja rakennettava siten, että tulva-aikainen vedenkorkeus ei aiheutua haittaa rakenteille. Tällöin alempien vedenkorkeuksien nostolla ei voida olettaa olevan merkittävää vaikutusta mahdolliselle rakentamiselle. Teoreettisella 5 cm:n tulvavedenkorkeuden nostolla ei ole myöskään merkittävää vaikutusta alueen rakentamiselle. Hankkeen vaikutuksesta tulevat muutokset ranta-alueeseen eivät huononna merkittävästi alueen rakennuskelpoisuutta. Korvauslaskelmat perustuvat yleisesti hyväksytyyn vettymisvahinkoarvioon ja siinä käytetyt hinnat toteutuneiden metsäkauppojen perusteella laskettuun metsän hintaan sekä suhteellisen metsänarvon muuttumisen perusteella laskettuihin korvauksiin. Rakennuspaikkojen siirtoasia ei kuulu tähän hankkeeseen.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Pihlajaveden osakaskunnalle luvan Kuusi- ja Hankajärven vedenpinnan nostamiseen rakentamalla pato Reinikankosken niskalle Hankajärven luusuaan. Keskivedenkorkeus ja vesilain 1 luvun 6 §:n (750/1996) mukainen vesialueen raja maata vasten on veden noston jälkeen $N_{60} +127,78$.

Aluehallintovirasto myöntää Pihlajaveden osakaskunnalle pysyvän käyttöoikeuden ja kulkuoikeuden tilan Järvelä (kiinteistötunnus 249-407-2-75) alueen kautta padon rakentamista, huoltoa ja korjauksia varten sekä pysyvän käyttöoikeuden veden alle jääviin alueisiin liitteenä 1 olevan luettelon mukaisesti. Kulkua varten myönnettävä tarvittava käyttöoikeus myönnetään nykyistä kulku-uraa pitkin 5 metrin levyisenä. Alueet on rajattu hakemuksen liitteenä oleviin 27.4.2009 päivättyihin vahinko-aluekarttoihin liite no 12.1 ja 12.2.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja jäljempänä olevia lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

- 1) Hankajärven luusuaan saadaan rakentaa pohjapato hakemussuunnitelman täydennyksenä toimitetun 29.7.2011 päivätyn muokatun piirustuksen Reinikankosken pohjapato, Asemapiirustus ja 7.5.2009

Reinikankosken pohjapato, Leikkaukset osoittamaan paikkaan ja osoittamalla tavalla sekä muutoin hakemussuunnitelmasta ilmenevällä tavalla siten muutettuna, että pato ei milteään osin saa ulottua vesialueen ulkopuolelle. Tässä kohdassa mainittuja rakenteita voidaan niiden toimivuuden parantamiseksi tarvittaessa muuttaa Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla, jos muutoksista ei aiheudu vahingollisia tai haitallisia vaikutuksia toisten oikeuksiin ja etuihin.

- 2) Pohjapadon rakentamisen aikana saadaan Kuusi- ja Hankajärveä vähäisessä määrin säännöstellä työn toteutuksen helpottamiseksi. Vesipintaa ei saa pitää tarpeettomasti alhaalla. Vesipinta on nostettava heti normaalitasoon, kun se on työn kannalta mahdollista. Minimijuoksutus Reinikankoskeen työn aikana on 0,2 m³/s.
- 3) Kaikki korkeudet on verrattava valtakunnalliseen N60 - korkeustasoon.
- 4) Suunnitelmassa mainitut työt on suoritettava siten, ettei niistä aiheudu sellaista vahingollista seurausta, joka kohtuullisin kustannuksin on estettävissä ja ettei vesistön käyttöä työn aikana vaikeuteta enempää kuin tarkoitetun tuloksen saavuttamiseksi on välttämätöntä. Veden samentumisesta kalastolle ja kalastukselle sekä rannan käytölle mahdollisesti aiheutuvat haitat on työn suunnittelulla pyrittävä rajaamaan mahdollisimman vähäisiksi. Työstä aiheutuvat välittömästi ilmenevät vahingot on viipymättä korvattava vahingonkärsijöille.
- 5) Luvan saajan on poistettava vesistöistä ja sen rannoilta rakennusjätteet ja huolehdittava työn muidenkin jälkien siistimisestä.
- 6) Mikäli päätöksessä tarkoitetuista töistä tai toimenpiteistä aiheutuu sellainen vahinko, haitta tai muu edunmenetyks, jota päätöstä annettaessa ei ole edellytetty ja josta luvan haltija on vesilain säännösten mukaan vastuussa, voi edunmenetyksen kärsinyt tai yleisen edun niin vaatiessa asianomainen viranomaisen saattaa asian lupapäätöksen lainvoiman estämättä ympäristölupaviraston käsiteltäväksi siinä järjestyksessä kuin hakemusasioista on vesilaissa säädetty, mikäli luvan saaja ja haitankärsijä eivät ole päässeet korvauksesta sopimukseen.
- 7) Rakenteiden kunnossapidosta on huolehdittava asianmukaisesti.
- 8) Luvan saajan noudatettava hakemuksen liitteenä 13 olevissa sopimuksissa luvan saajaan kohdistettuja velvoitteita.
- 9) Luvan saajan on ilmoitettava töiden aloittamisesta Keski-Suomen ympäristökeskukselle ja Keuruun kaupungin ympäristönsuojel-

luviranomaiselle viimeistään 30 vuorokautta ennen töiden aloittamista.

- 10) Tässä päätöksessä tarkoitetut työt on suoritettava viiden (5) vuoden kuluessa siitä, kun päätös on tullut lainvoimaiseksi. Töiden valmistumisesta on ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle ja Keski-Suomen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukselle kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa töiden päättymisestä lukien.
- 11) Luvan saajan on seurattava Kuusi- ja Hankajärven vedenkorkeuksia Keski-Suomen ympäristökeskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti. Tarkkailuohjelmaehdotus on toimitettava Keski-Suomen ympäristökeskukseen vähintään kaksi kuukautta ennen pohjapadon rakentamisen aloittamista.
- 12) Luvan haltijan on maksettava veden noston takia vettymisvahinkoa kärsivistä ja veden jäävistä maa-alueista seuraava kertakaikkinen korvaus seuraaville tilojen omistajille (vettymisvahinko + veden alle jäävä alueen korvaus):
- Reinikka, kiinteistötunnus 249-407-2-85: 79 € + 78 € = 157 €
 - Järvelä, kiinteistötunnus 249-407-2-75: 487 € + 295 € = 782 €
 - Peltomaa, kiinteistötunnus 249-407-5-49: 314 € + 43 € = 357 €
 - Hyötylä, kiinteistötunnus 249-407-2-64: 55 € + 1 € = 56 €
 - Savimaa, kiinteistötunnus 249-407-2-65: 2209 € + 15 € = 2224 €
 - Myllykangas, kiinteistötunnus 249-407-2-51: 714 € + 0 € = 714 €

Korvaus on maksettava ennen vahinkoa aiheuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä (eräpäivä), kuitenkin viimeistään 6 kuukauden kuluttua siitä, kun tämä päätös on saanut lainvoiman. Eräpäivän jälkeiseltä ajalta on korvaukselle maksettava vuotuista viivästyskorkoa, joka on seitsemän prosenttiyksikköä korkeampi kuin kulloinkin voimassa oleva korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko.

Perustelut

Kuusi- ja Hankajärven rannoilla ja rantojen tuntumassa on kymmeniä joko vakituisessa tai virkistyskäytössä olevia asuin- tai lomakiinteistöjä, joiden omistajista tai haltijoista suurin osa kannattaa hanketta. Hanke toteutetaan yhteistyössä Keski-Suomen ELY-keskuksen ja Keuruun kaupungin sekä hakijan kesken. Hankkeella voidaan turvata myös Pihlajaveden reitin Natura 2000-alueen luontoarvojen säilymistä. Järveä käyttävät myös useat lähialueen asukkaat, joilla ei ole omaa rantaa. Hankajärvellä on yleinen uimaranta. Hanketta on pidettävä yleisen tarpeen vaatimana. Käyttöoikeus voidaan myöntää yleisen tarpeen perusteella.

Hankkeesta ei aiheudu ilman kohtuuttomia kustannuksia vältettävissä olevaa vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä maa-alueiden ja vesialueen omistajalle eikä vesistön eri käyttömuodoille. Hanke parantaa merkittävästi Kuusi- ja Hankajärven rantojen virkistyskäyttöedellytyksiä. Vedenpinnan nostamisen seurauksena rantakiinteistöjen maa-alueita jää veden alle. Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu kenellekään sellaista korvattavaa vahinkoa, haittaa tai edunmenetystä, josta ei olisi sovittu tai määrätty korvaus maksettavaksi. Hankkeesta saatava hyöty on huomattava hankkeesta aiheutuviin haittoihin, vahinkoihin ja edunmenetyksiin verrattuna.

Hakijan esittämiä korvauksia on tarkistettu veden alle jäävän alueen osalta niillä tiloilla, joilta ei ole sopimusta hankkeen toteuttamisesta. Hehtaarihintana on käytetty 275 €/ha ja korvaus on laskettu puolitoistakertaisena. Hakija on sopinut muiden kiinteistön omistajien kanssa, ettei käyttöoikeudesta eikä vettymisvahingosta tarvitse maksaa korvauksia.

Hanke ei ole ristiriidassa voimassaolevan Pihlajaveden osayleiskaavan kanssa eikä rantojensuojeluohjelman tavoitteiden kanssa. Rantojensuojelu on toteutettu rantayleiskaavan, yksityisten alueiden rauhoittamisen ja maanhankinnan kautta.

Hankkeella on myönteisiä vaikutuksia vesienhoitosuunnitelman tilatavoitteiden saavuttamisen kannalta.

Lainkohdat

Vesilain 2 luvun 3 § (264/1961), 6 § 2 momentti (553/1994), 8 § (264/1961) sekä 11 luvun 3 §, 6 § (264/1961), 9 § (88/2000) ja 14 § (553/1994).

Muistutuksiin ja vaatimuksiin vastaaminen

Vaatimukset hankkeesta luopumisesta hylätään sillä perusteella, että hanke on yleisen tarpeen vaatima ja hankkeesta saatavat hyödyt ovat merkittävästi haittoja suuremmat.

Vaatimus pohjapadon sijoittamisesta Kuusi- ja Hankajärven väliseen salmeen hylätään, koska pato salmessa vaikeuttaisi merkittävästi vene liikennettä järvien välillä.

Vedenpinnan noston ei voida katsoa heikentävän Natura- ja rantojensuojeluohjelman tavoitteita ja perusteita, vaan päinvastoin osittain edistävän niitä.

Veden pinnan nostolla parannetaan veden laatua Kuusi- ja Hankajärvessä ja hyöty kohdistuu loma-asukkaiden lisäksi myös paikallisille asukkaille. Hankkeen tavoitteena ei ole parantaa veden laatua koko reittivesistössä.

Hyötylä-nimisellä tilalla (kiinteistötunnus 249-407-2-64) kulku rantasaunalle ei sanottavasti vaikeudu. Veden pinnan nosto ei myöskään vaikuta uuden rantasaunan rakentamiseen, koska tulvakorkeuden nousu on vähäinen. Tierummun uusiminen ei ole perusteltua, koska tien käyttö ei vaikeudu sanottavasti.

Hyötyjen ja vahinkojen arviointi perustuu kunnostushankkeissa yleisesti käytettyihin periaatteisiin.

Pohjapadolla ei merkittäviä vaikutuksia Reinikankosken alivirtaamiin, eikä väite kosken kuivumisesta ole perusteltu.

Järvelä-nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-2-75) omistajien vaatimukset pohjapadon sijoittamisesta ja kulkuyhteydestä on huomioitu hakijan muutetussa suunnitelmassa. Pohjapato rakennetaan vain vesialueelle. Työmaatie ei kulje suojelualueen kautta.

Hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia padon alapuolisen Luomusjärven tilaan.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu veden humus- ja ravinnepitoisuuden lisääntymistä, koska uusia veden alla tulva-aikana käyviä alueita ei synny ja koska aallokon vaikutus huuhtoutumisaltiissa rantavyöhykkeessä vähenee.

Hanke ei aiheuta Peltomaa-nimisen tilan (kiinteistötunnus 249-407-5-49) rakennusoikeuksien siirtämis- tai korvaamistarvetta.

Toimenpiteiden vaikutukset eri tahoille on riittävästi selvitetty hakemussuunnitelmassa.

Aluehallintovirasto on ottanut asiasta annetut muistutukset, mielipiteet ja vaatimukset huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

KÄSITTELYMAKSU

6960 euroa

Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Maksu on määräytynyt valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla annetun aluehallintoviraston maksuja koskevan valtioneuvoston asetuksen (1145/2009) mukaisesti.

Pohjapatoa, jolla padotetaan yli 4 km² suuruista vesialuetta, koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 6960 euroa.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Pihlajaveden osakaskunta

Jäljennös päätöksestä

Keuruun kaupunki
Keuruun kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat –vastuualue (sähköisesti)
Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousryhmä (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille, joille on lähetetty lupahakemuksesta erityistiedoksianto sekä niille, jotka ovat esittäneet lupahakemuksen tiedoksiantovaiheessa muistutuksia, vaatimuksia ja mielipiteitä.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksestä julkaistaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston sekä Keuruun kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU	Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.
Liitteet	Käyttöoikeusluettelo keskivedenkorkeuden noston takia pysyvästi veden alle jääviin alueisiin Valitusosoitus

Reko Vuotila

Lasse Känsälä

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvos Reko Vuotila ja ympäristöneuvos Lasse Känsälä. Asian on esitellyt ympäristöneuvos Lasse Känsälä.

LK/TKa

LIITE 1

Luvan saajalle myönnetty pysyvä käyttöoikeus keskivedenkorkeuden noston takia pysyvästi veden alle jääviin alueisiin

Kiinteistötunnus	Nimi	Pinta-ala (m ²)
249-407-1-52	SINIKARI	220
249-407-1-75	KESÄRANTA	164
249-407-1-76	SAVIRANTA	81
249-407-28-54	KUUSJÄRVI	704
249-407-28-34	PENTINKULMA	61
249-407-28-42	AHONLAITA	125

249-407-28-58	ALA-KUUSIMÄKI	399
249-407-28-5	JÄRVENPÄÄ	71
249-407-28-4	JÄRVENPÄÄ	475
249-407-5-27	JÄRVENNIEMI	218
249-407-5-45	JÄRVENRANTA	517
249-407-5-137	LAPINAHO	181
249-407-5-29	LEPPÄAHO	363
249-407-5-127	HIEKKAKALLIO	286
249-407-5-129	ÄMMÄNLÄHDE	238
249-407-5-128	MÄNTYMÄKI	215
249-407-5-130	PAJAMÄKI	136
249-407-5-131	SAVILAHTI	304
249-407-5-132	RISTELINRANTA	2567
249-407-5-114	KESÄNIEMI	448
249-407-5-113	MÄNTYNIEMI	102
249-407-5-58	VAINIO	1799
249-407-5-134	TYNNYRISAARI	810
249-407-5-83	KURVINEN	922
249-407-5-56	NULKINNIEMI	108
249-407-5-136	HANKALAHTI	3255
249-407-2-85	REINIKKA	1891
249-407-5-49	PELTOMAA	1038
249-407-2-65	SAVIMAA	357
249-407-2-64	HYÖTYLÄ	22
249-407-2-61	VIERTOLA	1471
249-407-2-75	JÄRVELÄ	8971
249-407-2-53	PELLONPÄÄ	200
249-407-2-52	LAPINHOVI	218
249-407-5-77	HIETALA	83
249-407-5-3	PELTOLAHTI	720
249-407-5-74	LEHTOKORPI	172
249-407-5-146	HANKALAHTI	221
249-407-5-78	VASTAHANKA	134
249-407-5-86	KALAHANKA	156
249-407-5-87	HANKALAPPI	188
249-407-5-97	HAKARANTA	162
249-407-5-124	LAPPI	1929
249-407-5-93	KANNAKSENPELTO	214
249-407-5-109	KANNAKSENNIEMI	92
249-407-5-91	KANNAKSENSAARI	494
249-407-5-145	KOPPERI	117
249-407-5-135	RIMMINLAHTI	1586
249-407-5-120	VÄLIMAA	237
249-407-5-133	RISTELINMAA	828
249-407-5-108	SAMMALISTO	2654
249-407-5-107	RANTONIEMI	98
249-407-5-89	RANTAPELTO	213
249-407-5-90	YLÄ-SAMMALISTO	3089
249-407-5-106	LIKOLA	87
249-407-31-29	LAMMINMETSÄ	156
249-407-31-27	KALLIORANTA	164
249-407-31-28	KIVITASKU	185
249-407-31-25	LAMMINKANGAS 2	313
249-407-31-26	JUNKKARI	1386
249-407-31-23	PIILOPIRTTI	50
249-407-31-42	KOKINMÄKI	414

249-407-31-51	METSÄKOKKI	961
249-407-31-43	KUUSILAHTI	3
249-407-31-50	KUUSIRANTA	115
249-407-31-44	KIVIKUMPU	98
249-407-31-45	MÖRKÖPERÄ	127
249-407-31-15	KOSKENNIEMI	34
249-407-5-4	KUUSKOSKI	175
249-407-1-4	VÄÄRÄKOSKI	575

VALITUSOSOITUS

LIITE

- Valitusviranomainen** Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **14.5.2012**.
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, alueelliset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
 - valittajan nimi ja kotikunta

- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- mitä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava kaksin kappalein Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Wolffintie 35,65200 Vaasa
postiosoite:	PL 200, 65101 Vaasa
puhelin:	020 6361 060
telekopio:	06-317 4817
sähköposti:	kirjaamo.lansi@avi.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.